

paa, hvilke Veje der skal gaas for at bevare den Indflydelse, som man mener, at de højstbeskattede eller de besiddende bør have i Kommunerne. Her at tage Parti for det ene eller det andet af dette, vilde efter mine Begreber være baade utidigt og uhensigtsmæssigt. Tiden til at gøre det vil være der, naar Lovforslaget kommer til Behandling i et Udvalg, som det jo er bebudet vil blive nedsat. Der er kun een Vej, som jeg paa Forhaand vil advare imod, og det er at sige: Ja, vi ere villige til at gøre Indrømmelser til den almindelige Vælgerklasse imod, at der gøres Indskrænkninger i de kommunale Raads Magtsfærer. Jeg raader fra det, fordi jeg er ganske overbevist om, at denne Vej vil være uden Maal. Det vil være umuligt at sætte igennem, at de kommunale Raad skulle opgive det, de en Gang have som deres Sfære. Jeg erindrer endnu fuldt vel den Tid — det var, inden Skattelovene kom frem — da der var saa mange Projekter oppe om, hvorledes man skulde hjælpe Kommunerne, særlig Amtskommunerne; da var ogsaa det Forslag fremme, at Staten igen skulde overtage Landevejene. Jeg talte med Amtraadsmedlemmer fra forskellige Amter og af forskellige Partier derom, og jeg traf kun Enighed om een Ting, og det var, at de vilde have Pengene fra Staten, men ingen af dem vilde af med den Magt og den Overbestyrelse, de havde med Hensyn til Vejene. Jeg er overbevist om, at hvis man nu prøver paa at rokke ved, hvad der er Kommunernes, vil det gaa paa samme Maade.

Et enkelt Punkt i Lovforslaget vil jeg særlig berøre, og det er Sættelsen af Amsraadet. Det forekommer mig ganske mærkværdigt, at man, efter at Regeringspartiet i Fjor under Skattelovens Behandling har fastholdt, at Amsraadet vedblivende skal være Appellinstans i Skattesager, saa i Aar ved dette Lovforslag netop lader Amsraadene direkte fremgaa af de kommunale Raad, imod hvilke Besværingerne skulde rettes, saa at altsaa Appellinstansen egentlig bliver et Udtryk for de samme Myndigheder, fra hvilke man appellerer. Dette forekommer mig nærmest absurd.

Jeg kan kun sige, at mine Meningsfæller og jeg ville gøre vort bedste og ofre vort Arbejde paa at komme til en Forstaaelse med Regeringen og Folketinget paa den Basis, som jeg her har angivet, og at vort Haab er, at vi hos begge disse Faktorer ville møde Forstaaelse af, at man ikke her bør opstille et Enten—Eller, et

Enten—Eller, som vil virke forstyrrende paa det gode Forhold, som under den nuværende Regering er bragt i Stand imellem Folketing og Landsting, et Enten—Eller, som vil kaste os ind i en lang og bitter Strid, om hvis Følger og Konsekvenser ingen nu med Bestemthed kan udtale sig.

Sonne: Der har imellem de ærede foregaaende Talere raadet Enighed om, at det, som repræsenterer det her foreliggende Lovforslags Kærne, det, som mere end noget andet har bidraget til at samle den almindelige Opmærksomhed om det, er den tilsigtede Hidførelse af lige og almindelig Valgret. Jeg er i det væsentlige enig heri, men det staar dog for mig, som om det mere er Spørgsmaalet om Tilvejebringelsen af den *lige* end om Tilvejebringelsen af den *almindelige* Valgret, som udgør Lovforslagets centrale Del. Thi vel skal jeg indrømme, at den tilsigtede Udvidelse af det bestaaende Vælgerkorps med noget som $\frac{1}{2}$ Million Vælgere er en Reform af ikke ganske hverdagsagtige Dimensioner. Denne Valgrettens Udvidelse til ogsaa at omfatte Kvinder og Tyende drejer sig jo nemlig om ikke væsentlig mindre end en Fordobling af det nu bestaaende Vælgerantal. Men hvor vidtrækkende og betydningsfuld denne Reform end maa siges at være, saa forekommer det mig dog, at den overskygges af det, som i mine Øjne er Lovforslagets centrale Del: Ophævelsen af de to Vælgerklasser og den lige Valgret stillet paa disses Plads. Hvor meget jeg end interesserer mig for samtlige de Momenter, der indebæres i det her foreliggende Lovforslag, for hele den Ordning, som herved trækkes op for Tilvejebringelsen af den kommunale Styrelse, maa jeg dog anse det for rettest at begrænse min Omtale af Forslaget til det, jeg her har karakteriseret som den centrale Del, og dette ikke mindst, fordi jeg som Medlem af dette høje Ting kun fungerer som Tolk for mine egne Anskuelse. Jeg skal derfor ikke komme dybere ind paa de store Spørgsmaal om Kvinders og Tyendes Valgret. Jeg skal indskrænke mig til med Hensyn til det førstnævnte at bemærke, at hvis jeg havde fundet det betimeligt her at komme nærmere ind derpaa, vilde jeg i alt Fald have fundet Anledning til om dette at udtale mig noget mindre køligt end det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal). Men i øvrigt maa jeg af de allerede anførte Hensyn anse det